

Inspiratiegids Groene Regelingen

Provincie Noord-Brabant

juni 2022

Inhoud

Voorwoord	3
1. Natuurnetwerk Brabant (NNB)	6
2. Ondernemend Natuurnetwerk Brabant (ONNB)	7
3. Ecologische verbindingzones (EVZ)	9
4. Wijstherstel	10
5. Stimuleringsregeling Landschap	12
6. Regeling Rood-voor-Groen (landgoedontwikkeling)	13
7. Aanleg landschapselementen en herstel cultuurhistorisch landschapselement	14
8. Boscompensatie buiten Natuurnetwerk Brabant	16
9. Versnelling herstel stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden	17
10. Instandhouding Natura 2000	18
11. ErvenPlus	19
12. Buurtnatuur en buurtwaterfonds	20
13. Subsidie klimaatbuffers Waterschap De Dommel	21
14. Subsidie biodiversiteit Waterschap De Dommel	22
15. Subsidiestelsel natuur- en landschapsbeheer (SNL)	23
16. Agrarisch natuur- en landschapsbeheer	24
17. Subsidie uitvoering biodiversiteit en leefgebieden	25
18. Omschakeling naar natuurinclusieve landbouw	26
19. Brabantse biodiversiteitsmonitor melkveehouderij	27
20. 1001ha Kruidenrijk grasland	28
Naslagwerk	29
Overzicht experts	33

Voorwoord

Samen investeren in groen

Natuur is belangrijk: het is goed voor onze gezondheid en zorgt voor een aantrekkelijk woon- en leefklimaat. Maar de Brabantse natuur staat onder druk. Daarom investeren we als provincie ook flink in behoud en herstel van natuur en biodiversiteit. En dat kunt u ook doen. Dat is belangrijk voor de vergroening van onze leefomgeving en draagt daarmee bij aan het welzijn van alle Brabanders. Maar ook aan de toekomstbestendigheid van de landbouw waarvoor een goede bodemkwaliteit en een sterke natuur essentieel zijn. De provincie heeft verschillende regelingen om u daarbij te ondersteunen en uw groene ideeën te realiseren.

In de Inspiratiegids Groene Regelingen kunt u zich laten inspireren door andere voorbeelden en kijken welke subsidieregeling bij uw idee past. De verschillende provinciale regelingen staan allemaal in deze gids opgenomen. Het laat zien dat er veel mogelijkheden zijn om biodiversiteit te versterken en natuur te ontwikkelen. Van groot tot klein. Of u nu als boer meer met de natuur wilt ondernemen of als particulier blauwe of groene elementen in het landschap wilt aanbrengen.

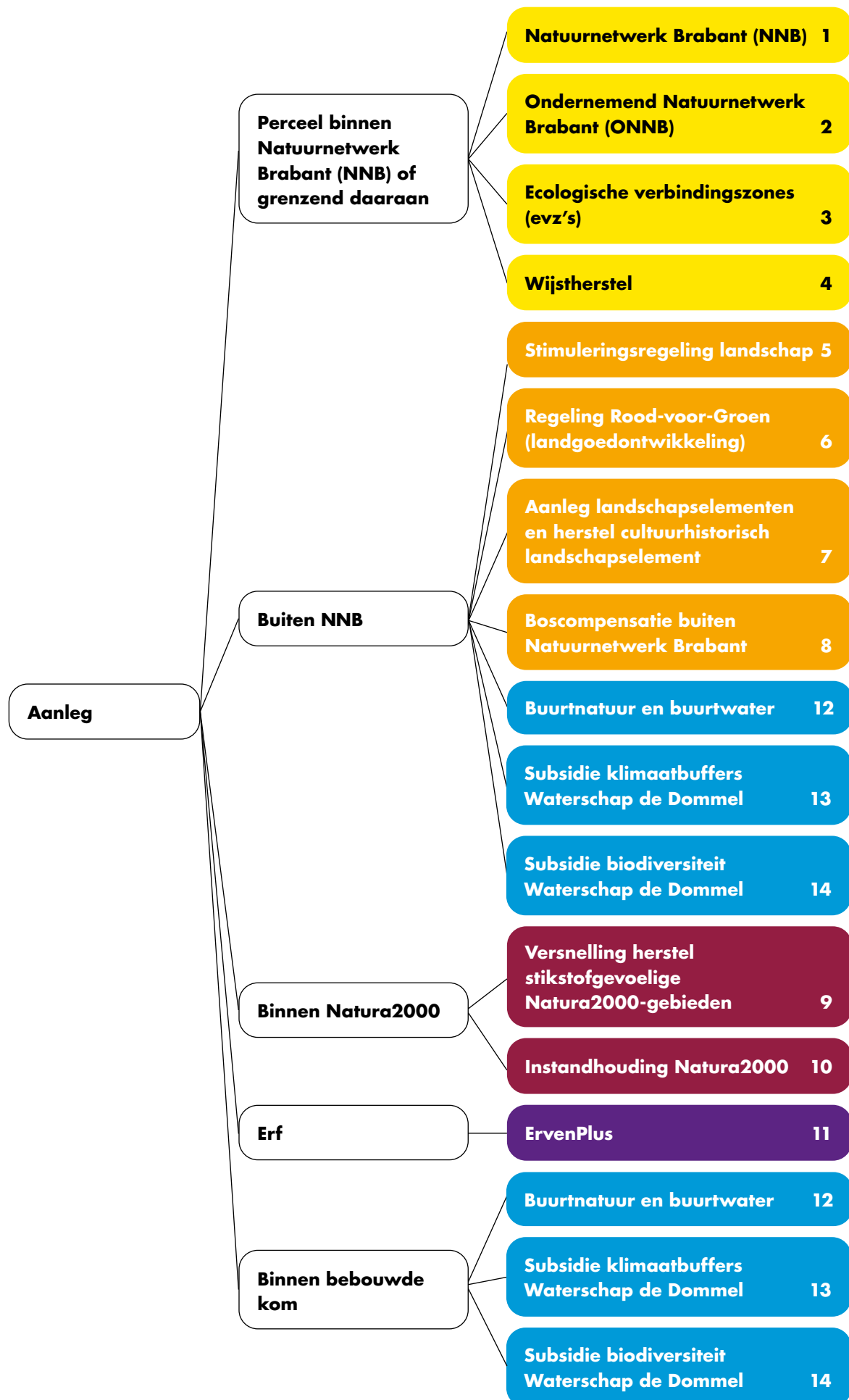
Wij investeren in de Brabantse natuur, maar we hopen dat u dat ook wilt doen en daar willen we u graag een handje bij helpen.

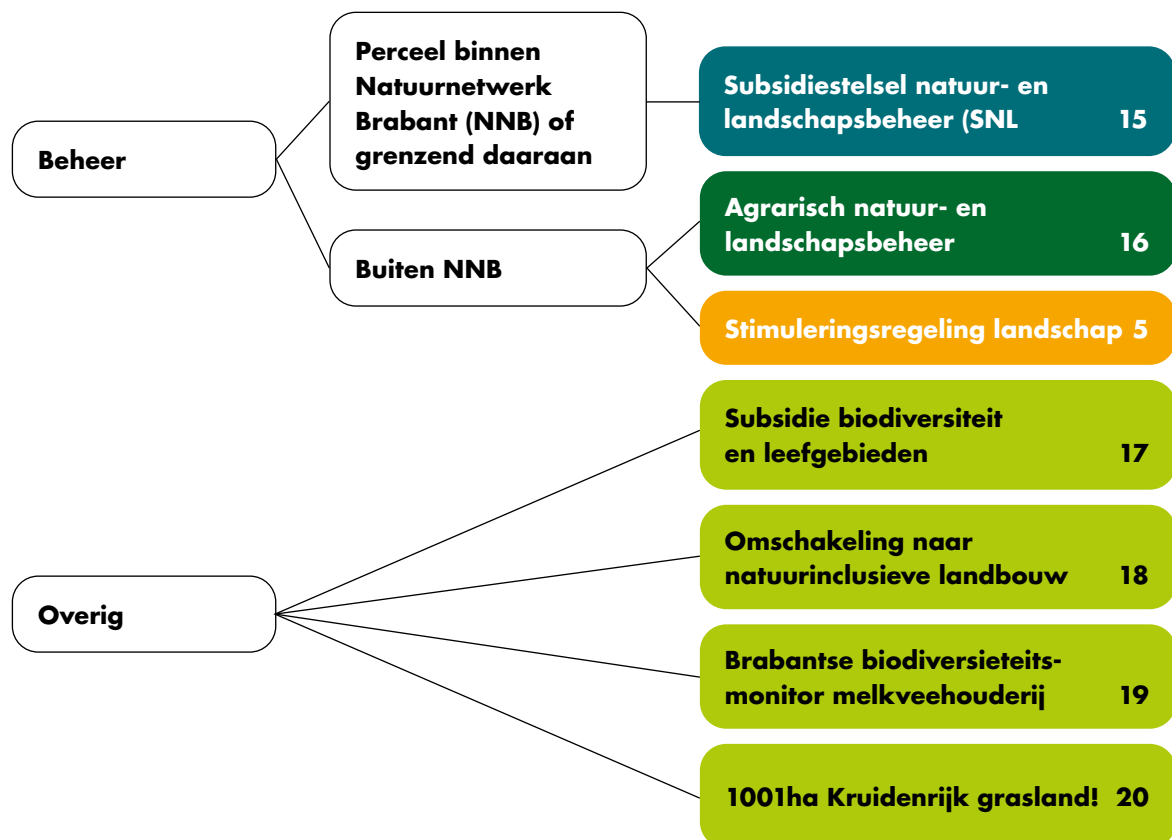
Elies Lemkes-Straver

Gedeputeerde Landbouw, Voedsel, Bodem en Brede Welvaart

NB - Deze inspiratiegids biedt een handreiking voor geïnteresseerden maar kent geen rechtsgeldigheid. De wereld verandert en regelingen veranderen net zo snel mee. Op de voorpagina ziet u wanneer deze gids is opgesteld. De meest actuele en rechtsgeldige informatie over de subsidieregelingen vindt u op de website van de betreffende regeling.

Welke subsidie is voor mij van toepassing?

1. Natuurnetwerk Brabant (NNB)

Het Natuurnetwerk Brabant (NNB) verbindt grote en kleine Brabantse natuurgebieden. Het NNB is nog niet compleet; er worden nog duizenden hectares nieuwe natuur ontwikkeld. Groen Ontwikkelfonds Brabant ondersteunt particulieren, ondernemers, natuurorganisaties en overheden bij het realiseren van nieuwe natuur in het NNB met geld, grond en kennis. Het kan daarbij gaan om '[puur natuur](#)' of om Ondernemen met Natuur (zie hierna).

Criteria voor deelname

- De locatie moet in het provinciale Natuurbeheerplan binnen het provinciale deel of het rijksdeel van het NNB liggen of daar direct op aansluiten. [Zie kaart](#).
- Aan het project ligt een projectplan ten grondslag waarin de omvorming naar natuur is uitgewerkt.

Subsidiemogelijkheden

Een subsidie voor realisatie van NNB bestaat uit:

- een vergoeding voor functiewijziging (afwaardering) of verwerving van de grond en
- een vergoeding voor de inrichting hiervan.

Het subsidiebedrag is afhankelijk van de taxatiewaarde, de grootte van het perceel, de locatie (provinciaal- of rijksdeel NNB) en het te realiseren natuurbeheertype.

Meer informatie en aanvragen

De Werkeenheid Natuurnetwerk Brabant adviseert initiatiefnemers over de opzet van projecten en ondersteunt bij het opstellen van subsidieaanvragen voor Groen Ontwikkelfonds Brabant. De Werkeenheid is te bereiken via e-mail: werkenheidnatuurnetwerk@brabant.nl of telefonisch via 06-18 30 30 65. Voor meer informatie zie de website van Groen Ontwikkelfonds Brabant, [klik hier](#).

Subsidie mogelijk voor:

- ✓ Inrichting
- ✗ Beheer
- ✓ Gedeeltelijk perceel
- ✓ Geheel perceel
- ✓ Grondwaardedaling

Indicatie subsidiebedrag: Het subsidiebedrag wordt bepaald op basis van oppervlakte en taxatiewaarde van de grond. Voor de inrichtingssubsidie gelden vastgestelde normbedragen per natuurbeheertype.

Aan te vragen door: iedereen met een goed plan! Dus particulieren, agrariërs, gemeenten en waterschappen.

2. Ondernemend Natuurnetwerk Brabant (ONNB)

Nieuwe natuur aanleggen in combinatie met een duurzaam verdienmodel kan aantrekkelijk zijn voor ondernemers. Daarvoor is het concept “[Ondernemend Natuurnetwerk Brabant](#)” (ONNB) ontwikkeld. Het ONNB is niet alleen interessant voor agrariërs, maar ook voor bijvoorbeeld recreatiebedrijven, particuliere grondeigenaren en innovatieve ondernemers. Vernieuwende ideeën over hoe natuur gecombineerd kan worden met een economisch verdienmodel, zoals bijvoorbeeld [voedselbossen](#), worden hiermee mogelijk gemaakt. De grond blijft in het bestemmingsplan bestempeld als agrarisch, maar wel met een kwalitatieve verplichting. Groen Ontwikkelfonds Brabant ondersteunt initiatiefnemers bij het realiseren van ONNB met geld, grond en kennis.

Criteria voor deelname

- De locatie moet in het provinciale Natuurbeheerplan binnen het provinciale deel of het rijksdeel van het NNB liggen of daar direct op aansluiten, zie [kaart](#) Groen Ontwikkelfonds Brabant;
- Er mag geen gebruik gemaakt worden van drijfmest, kunstmest of bestrijdingsmiddelen;
- De aanvrager werkt mee aan hydrologische maatregelen die in de omgeving worden genomen om natuurdoelen of wijstherstel te realiseren of om te kunnen voldoen aan Natura2000 en de Kaderrichtlijn Water;
- Aan het project ligt een projectplan ten grondslag waarin wordt onderbouwd hoe het project bijdraagt aan de ontwikkeling van biodiversiteit en waaraan een begroting is toegevoegd. Ook moet in het projectplan zijn uitgewerkt wat het verdienmodel is waarmee de natuurwaarden in stand gehouden worden. Er kan bij ONNB namelijk geen gebruik gemaakt worden van beheersubsidies.

Subsidiemogelijkheden

Een subsidie voor realisatie van ONNB bestaat uit:

- een vergoeding voor verwerving of afwaardering van de grond en
- een vergoeding voor de inrichting hiervan.

Het uitgekeerde subsidiebedrag is afhankelijk van de taxatiewaarde, de grootte van het perceel en de gekozen inrichting.

Meer informatie en aanvragen

De Werkeenheid Natuurnetwerk Brabant adviseert initiatiefnemers over de opzet van projecten en ondersteunt bij het opstellen van subsidieaanvragen voor Groen Ontwikkelfonds Brabant. De Werkeenheid is te bereiken via e-mail: werkenheidnatuurnetwerk@brabant.nl of telefonisch via 06-18 30 30 65. Voor meer informatie, [klik hier](#).

Subsidie mogelijk voor:

- ✓ Inrichting
- ✗ Beheer
- ✓ Gedeeltelijk perceel
- ✓ Geheel perceel
- ✓ Grondwaardedaling

Indicatie subsidiebedrag: Het subsidiebedrag wordt bepaald op basis van oppervlakte en taxatiewaarde van de grond. Voor de inrichtingssubsidie gelden vastgestelde normbedragen per natuurbeheertype.

Aan te vragen door: iedereen met een goed en ondernemend plan! Dus ondernemers, particulieren, agrariërs, gemeenten en natuurorganisaties.

3. Ecologische verbindingzones (EVZ)

Ecologische verbindingzones (EVZ) hebben als doel om bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden te verbinden. Ze functioneren als trekroutes en als (tijdelijke) leef- en voortplantingsgebieden. Daarmee zijn ze essentieel voor de Brabantse natuur.

Groen Ontwikkelfonds Brabant ondersteunt initiatiefnemers bij het realiseren van EVZ's met geld, grond en kennis.

Criteria voor deelname

- De locatie moet in het provinciale Natuurbeheerplan als EVZ begrensd zijn en nog niet als EVZ gerealiseerd zijn, [zie kaart](#)
- Aan het project ligt een projectplan ten grondslag waarin de omvorming naar ecologische verbindingzone is uitgewerkt.

Subsidiemogelijkheden

Een subsidie bestaat uit:

- een vergoeding voor verwerving of afwaardering van de grond en;
- een vergoeding voor de inrichting ervan.

Het uitgekeerde subsidiebedrag is afhankelijk van de taxatiewaarde van de grond, de grootte van de EVZ en de gekozen inrichting.

Meer informatie en aanvragen

De Werkeenheid Natuurnetwerk Brabant adviseert initiatiefnemers over de opzet van projecten en ondersteunt bij het opstellen van subsidieaanvragen voor Groen Ontwikkelfonds Brabant. De Werkeenheid is te bereiken via e-mail: werkenheidnatuurnetwerk@brabant.nl of telefonisch via 06-18 30 30 65. Voor meer informatie, [klik hier](#).

Subsidie mogelijk voor:

- ✓ Inrichting
- ✗ Beheer
- ✓ Gedeeltelijk perceel
- ✓ Geheel perceel
- ✓ Grondwaardedaling

Indicatie subsidiebedrag: Het subsidiebedrag wordt bepaald op basis van oppervlakte en taxatiewaarde van de grond. Voor de inrichtingssubsidie gelden vastgestelde normbedragen per natuurbeheertype.

Aan te vragen door: iedereen met een goed plan! Dus particulieren, agrariërs, gemeenten en waterschappen.

4. Wijstherstel

De wijstgebieden van Oost-Brabant zijn uniek. Wijstgronden zijn zeldzaam en komen elders in Europa haast niet voor. De provincie stelt subsidie beschikbaar voor het herstel van wijstgebieden, de inrichting ervan en de omvorming naar natuur. Groen Ontwikkelfonds Brabant ondersteunt particulieren, ondernemers, natuurorganisaties en overheden bij het realiseren van het wijstherstel met geld, grond en kennis.

Criteria voor deelname

- Het project richt zich op behoud of herstel van de specifiek bij wijst horende aardkundige, ecologische, landschappelijke of cultuurhistorische waarden.
- Het project is gericht op het behoud of herstel van het natuurlijke watersysteem en bevat ten minste een van de volgende maatregelen:
 1. het nemen van waterkwaliteitsmaatregelen in het intrekgebied;
 2. het voorkomen van vervlakking van het karakteristieke hoogteverschil in het terrein (terreintrede), herstel van de oorspronkelijke terreintrede of het ongedaan maken van ophogingen;
 3. maatregelen gericht op het behoud of herstel van de landschappelijke elementen die een relatie hebben met wijstgronden.

Subsidiemogelijkheden

Een subsidie voor realisatie van wijstgebieden bestaat uit:

- een vergoeding voor functiewijziging (afwaardering) of verwerving van de grond;
- de inrichting van de grond en;
- een vergoeding voor aanvullende hydrologische maatregelen.

Het subsidiebedrag is afhankelijk van de taxatiewaarde, de grootte van het perceel, het te realiseren natuurbeheertype en de hydrologische maatregelen.

Meer informatie en aanvragen

De Werkeenheid Natuurnetwerk Brabant adviseert initiatiefnemers over de opzet van projecten en ondersteunt bij het opstellen van subsidieaanvragen voor Groen Ontwikkelfonds Brabant. De Werkeenheid is te bereiken via e-mail: werkenheidnatuurnetwerk@brabant.nl of telefonisch via 06-18 30 30 65. Voor meer informatie zie de website van het Groen Ontwikkelfonds Brabant, [klik hier](#).

Subsidie mogelijk voor:

- ✓ Inrichting
- ✗ Beheer
- ✓ Gedeeltelijk perceel
- ✓ Geheel perceel
- ✓ Grondwaardedaling

Indicatie subsidiebedrag: Het subsidiebedrag wordt bepaald op basis van oppervlakte en taxatiewaarde van de grond. Voor de inrichtingssubsidie en subsidie voor hydrologische maatregelen gelden vastgestelde normbedragen per natuurbeheertype.

Aan te vragen door: iedereen met een goed plan! Dus particulieren, agrariërs, gemeenten en waterschappen.

5. Stimuleringsregeling Landschap

De stimuleringsregeling Landschap (STILA) is de opvolger van de Subsidieregeling Groen Blauw Stimuleringskader Noord-Brabant, beter bekend als het STIKA. Het is een regeling om landschapsbeheer door boeren en particuliere grondeigenaren te stimuleren. Deze grondeigenaren kunnen een vergoeding aanvragen voor de aanleg en het beheer van landschapselementen en wandelpaden over boerenland. Daarbij horen ook vergoedingen als tegemoetkoming voor de inbreng van landbouwgrond, zoals inkomstenderving of grondwaardedaling, bij de aanleg van nieuwe landschapselementen.

In de Stimuleringsregeling Landschap werken provincie, gemeenten en waterschappen samen en zorgen gezamenlijk voor de financiële middelen. De gemeente of het waterschap bepaalt waar ze welke doelen met het landschapsbeheer wil bereiken. Een thema kan zijn: Landschapsontwikkeling, Beleving, Boerenlandvogels en bijen, Cultuurhistorie of Klimaatadaptatie.

Criteria voor deelname

- U heeft grond in het buitengebied buiten het erf met een agrarische of natuurbestemming.
- Uw grond ligt buiten het Natuurnetwerk Brabant en buiten de bebouwde kom.
- U heeft geen wettelijke verplichting om natuur aan te leggen.
- U wilt iets doen dat past binnen de openstellingscriteria van de gemeente waar u het project wilt realiseren.

Subsidiemogelijkheden

Uw gemeente heeft thema's en gebieden bepaald waarvoor u subsidie kunt aanvragen (zie deze link). In veel gemeenten zijn subsidiemogelijkheden voor aanleg en beheer van landschapselementen zoals houtsingels en poelen, aanleg bloemrijke randen en aanleg wandelpaden over boerenland.

Meer informatie en aanvragen

Voor meer informatie [klik hier](#) of stuur een mail naar het Groenloket groenloket@brabantslandschap.nl

Subsidie mogelijk voor:

- ✓ Inrichting
- ✓ Beheer
- ✓ Gedeeltelijk perceel
- ✓ Geheel perceel
- ✗ Grondwaardedaling

Indicatie subsidiebedrag: subsidies variëren van 1.000 tot 25.000 euro.

Aan te vragen door: agrariërs en particulieren

6. Regeling Rood-voor-Groen (landgoedontwikkeling)

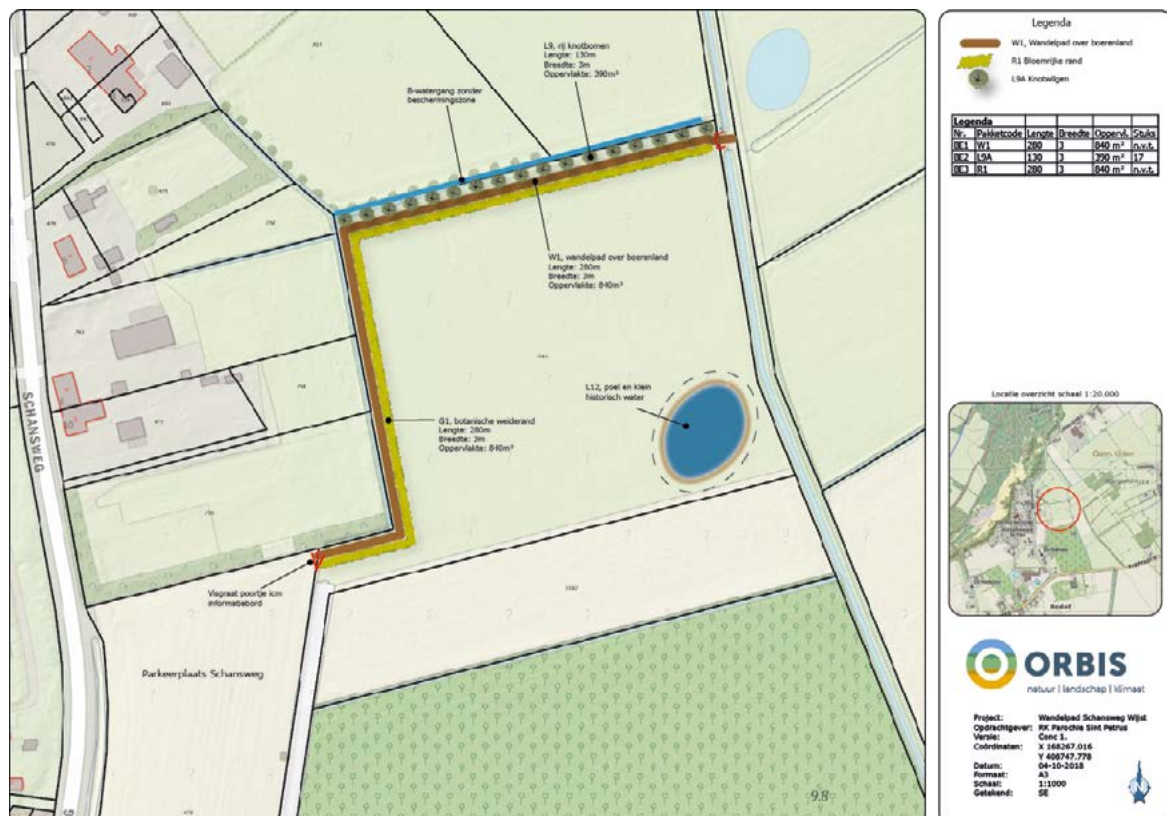
In de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant is een regeling opgenomen waarmee het mogelijk is één of meerdere bouwtitel(s) te verkrijgen in ruil voor de realisatie van een landgoed met een omvang van ten minste 10 hectare. Er is in deze regeling geen sprake van een subsidie, maar het verkrijgen van bouwtitels in ruil voor de realisatie van nieuwe natuur. Via een bestemmingsplan-procedure wordt dit juridisch verankerd.

Criteria voor deelname

- Omvang van het landgoed is ten minste 10 hectare.
- Binnen het landgoed kunnen woningen opgericht worden van ten minste 750 m³ inhoud, waarbij per 1500 m³ woongebouw ten minste 5 hectare landgoed aangewezen moet worden, waarvan ten minste 2,5 hectare uit nieuwe natuur bestaat.
- Er worden op het landgoed voorzieningen getroffen voor extensieve recreatie (bijvoorbeeld wandelen).

Meer informatie en aanvragen

Er dient een bestemmingsplanherziening voorbereid te worden om de realisatie van een landgoed mogelijk te maken. Voor meer informatie, zie de website van de provincie. [Klik hier](#).

7. Aanleg landschapselementen en herstel cultuurhistorisch landschapselement

Paragraaf 3 van de Subsidieregeling Natuur Noord-Brabant is bedoeld voor de aanleg van landschapselementen zoals beplanting, amfibieënpoeien en natuurvriendelijke oevers in gebieden met een natuur- of agrarische bestemming buiten NNB. Ook voor het herstel van een cultuurhistorisch landschapselement kan subsidie worden aangevraagd.

Criteria voor deelname

- Het project wordt uitgevoerd op gronden met een natuur- of agrarische bestemming.
- Het project is gelegen buiten het Natuur Netwerk Brabant (NNB).
- Het project ligt minimaal 10 meter buiten het agrarisch bouwvlak of bestemmingsvlak wonen.

Subsidiemogelijkheden

Subsidie kan worden aangevraagd voor aanplant, rasters ter bescherming van de aanplant, graafwerkzaamheden voor de aanleg van poelen en advieskosten. Het subsidiebedrag bedraagt voor particulieren en privaatrechtelijke rechtspersonen maximaal 80% van de subsidiabele kosten. Voor overheden bedraagt de subsidie maximaal 50% van de subsidiabele kosten.

Meer informatie en aanvragen

Wilt u meer weten? Neem dan contact op met het [Groenloket](#). Voor meer informatie over deze subsidieregeling, zoals openstelling en voorwaarden voor subsidie, zie de website van de provincie, [klik hier](#).

Subsidie mogelijk voor:

- ✓ Inrichting
- ✗ Beheer
- ✓ Gedeeltelijk perceel
- ✗ Geheel perceel
- ✗ Grondwaardedaling

Indicatie subsidiebedrag:

- € 1.000 - 10.000 voor particulieren
- € 1.000 - 75.000 voor overheden en rechtspersonen

Aan te vragen door: particulieren, agrariërs, gemeenten, waterschappen en rechtspersonen.

8. Boscompensatie buiten Natuurnetwerk Brabant

De provincie Noord-Brabant wil de aanleg van bossen in de provincie versnellen. De provincie stelt daarom subsidie beschikbaar voor de inrichting van natuurbos buiten het natuurnetwerk Brabant. Zowel voor de grondwaarde daling als voor de inrichting kan een bijdrage gevraagd worden.

Criteria voor deelname

- Het project ligt buiten de bebouwde kom.
- Het project wordt uitgevoerd buiten het NNB.
- Het project heeft een aaneengesloten oppervlakte van minimaal 1 ha (als het grenst aan NNB of een natuurbos buiten het NNB) of het project heeft een oppervlakte van minimaal 5 ha (in overige gevallen).
- Het project kan worden afgerond voor 31 december 2025.

Meer informatie en aanvragen

Voor meer informatie over deze subsidieregeling, zoals openstelling en voorwaarden voor subsidie, zie de website van de provincie, [klik hier](#).

Subsidie mogelijk voor:

- ✓ Inrichting
- ✗ Beheer
- ✓ Gedeeltelijk perceel
- ✓ Geheel perceel
- ✓ Grondwaardedaling

Indicatie subsidiebedrag: Voor de inrichting bedraagt de subsidie 100% van de inrichtingskosten tot een maximum van € 15.000 per hectare. Voor de afwaardering van de grond bedraagt de subsidie 100% van de grondwaardedaling (vastgesteld door 2 onafhankelijke taxateurs). De totale subsidieaanvraag moet minimaal € 25.000 zijn.

Aan te vragen door: agrariërs, bedrijven, stichtingen, verenigingen, terrein beherende organisaties en gemeenten.

9. Versnelling herstel stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden

De provincie Noord-Brabant wil het herstel versnellen van stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden of stikstofgevoelige habitattypen of soorten. De provincie stelt daarom subsidie beschikbaar voor bosrevitalisering, maatregelen ter verbetering van de kwaliteit van natuurgebieden of hydrologische maatregelen in stikstofgevoelige gebieden. Niet alleen de uitvoering, maar ook kosten voor onderzoek, communicatie, monitoring en compensatie kunnen vanuit deze regeling vergoed worden. Het gaat veelal om grote projecten van natuurontwikkelaars en terrein beherende organisaties.

Criteria voor deelname

- het project is gericht op herstel van stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden dan wel aan stikstofgevoelige habitattypen of soorten;
- het project kan worden afgerond voor 1 januari 2026.

Meer informatie en aanvragen

Voor meer informatie over deze subsidieregeling, zoals openstelling en voorwaarden voor subsidie, zie de website van de provincie, [klik hier](#).

Subsidie mogelijk voor:

- ✓ Inrichting
- ✓ Beheer
- ✓ Gedeeltelijk perceel
- ✓ Geheel perceel
- ✗ Grondwaardedaling

Indicatie subsidiebedrag: Voor bosrevitalisatie wordt 100% van de normbedragen per hectare vergoed, met een minimum van € 25.000 en een maximum van € 2.500.000 per project.

Voor overige projecten is 100% van de kosten subsidiabel. Voor agrarische ondernemingen tot een maximum van € 500.000 per project en voor overige ondernemingen geldt een maximum van € 2.500.000 per project.

Aan te vragen door: agrariërs, bedrijven, stichtingen, verenigingen, gemeenten en terrein behorende organisaties.

10. Instandhouding Natura 2000

Projecten die zich richten op het uitvoeren van Natura 2000-maatregelen en het inrichten van nieuwe natuur op de voor Natura 2000 benodigde percelen komen in aanmerking voor subsidie van de provincie. Niet alleen de uitvoering, maar ook kosten voor voorbereiding, onderzoek, communicatie, monitoring en compensatie kunnen vanuit deze regeling vergoed worden. Het gaat veelal om grote projecten van natuurontwikkelaars en terrein beherende organisaties.

Criteria voor deelname

- de activiteiten komen ten goede aan Natura 2000-gebieden in de provincie Noord-Brabant;
- de activiteiten zijn opgenomen in de door Gedeputeerde Staten vastgestelde (of in ontwerp vastgestelde) gebiedsanalyses of Natura 2000-beheerplannen;

Meer informatie en aanvragen

Voor meer informatie over deze subsidieregeling, zoals openstelling en voorwaarden voor subsidie, zie de website van de provincie, [klik hier](#).

Subsidie mogelijk voor:

- ✓ Inrichting
- ✓ Beheer
- ✓ Gedeeltelijk perceel
- ✓ Geheel perceel
- ✗ Grondwaardedaling

Indicatie subsidiebedrag: 100% van de subsidiabele kosten, met een minimum van € 25.000 en een maximum van € 2.000.000 per project.

Aan te vragen door: particulieren, agrariërs, bedrijven, stichtingen, verenigingen, gemeenten en terrein beherende organisaties.

11. ErvenPlus

De maatregelen binnen project ErvenPlus verhogen de biodiversiteit op erven van particulieren en (agrarische) ondernemers in het buitengebied van de provincie Noord-Brabant. Het project is gericht op het versterken van het leefgebied van erfgebewoonende soorten, zoals steenuil, boerenwaluw en huismus.

Criteria voor deelname

- U woont in één van de deelnemende gemeenten
- Het erf ligt buiten de bebouwde kom
- U heeft geen wettelijke verplichting om natuur aan te leggen
- U houdt de beplanting en nestkasten minimaal 5 jaar in stand

Subsidiemogelijkheden

Deelnemers ontvangen kosteloos:

- een advies over de aanwezige natuurwaarden op het erf
- een erfscan
- een erfplan op maat
- soortgerichte maatregelen zoals nestkasten
- streekeigen beplanting
- een beheeradvies over de bestaande en nieuwe erfbeplanting

Meer informatie en aanvragen

Voor meer informatie, [klik hier](#) voor de website van Brabants Landschap.

Subsidie mogelijk voor:

- ✓ Inrichting
- ✗ Beheer
- ✓ Gedeeltelijk perceel
- ✗ Geheel perceel
- ✗ Grondwaardedaling

Indicatie subsidiebedrag: Beplanting en nestkasten zoals geadviseerd in het erfplan.
Aan te vragen door: particulieren en agrariërs.

12. Buurtnatuur en buurtwaterfonds

De provincie wil buurtparticipatie bij natuur- en met name waterprojecten, zoals waterberging in de buurten en dorpskernen, stimuleren. Dit zorgt voor positieve effecten op het klimaat, het waterbewustzijn, educatie en een duurzame leefomgeving. Ook de leefbaarheid van buurten wordt met deze subsidie versterkt.

Criteria voor deelname

- het project heeft een kleinschalig en buurtgericht karakter;
- het project levert een bijdrage aan klimaatbestendigheid, waterbewustzijn, educatie en een gezonde leefomgeving.

Subsidiemogelijkheden

Subsidie kan worden verstrekt voor projecten gericht op versterking van de waternatuur in buurten door:

- de aanleg van watergerelateerd groen;
- het gezamenlijk aanleggen van groene daken met minimaal drie eigenaren;
- het stimuleren van waterberging en infiltratie op een andere wijze dan door de aanleg van watergerelateerd groen of groene daken.

Wegens populariteit van de regeling is er slechts beperkt budget beschikbaar. Vraag eerst na of een subsidieaanvraag nog mogelijk is.

Meer informatie en aanvragen

Voor vragen kunt u terecht bij het Prins Bernhard Cultuurfonds Noord-Brabant of [klik hier](#).

Subsidie mogelijk voor:

- ✓ Inrichting
- ✗ Beheer
- ✓ Gedeeltelijk perceel
- ✓ Geheel perceel
- ✗ Grondwaardedaling

Indicatie subsidiebedrag: 60% van de subsidiabele kosten tot een maximum van;

- € 5.000, indien het aan te leggen groen een oppervlakte van ten hoogste 0,5 hectare beslaat;
- € 10.000, indien het aan te leggen groen een oppervlakte van meer dan 0,5 hectare beslaat.

Aan te vragen door: stichtingen, verenigingen en zzp'ers.

13. Subsidie klimaatbuffers Waterschap De Dommel

Bij hevige regenval kan een klimaatbuffer helpen bij het voorkomen van wateroverlast. Klimaatbuffers geven regenwater de kans in de grond te zakken en zo het grondwater aan te vullen. Het waterschap moedigt de aanleg van klimaatbuffers aan. Hiervoor hebben ze een bijdrage ingesteld. Deze bijdrage is bedoeld voor grotere klimaatbuffers. Denk hierbij aan WADI's, voorzieningen onder de grond die water opvangen, zaksloten en verhardingen die water doorlaten.

Criteria voor deelname:

- het project ligt binnen [het werkgebied](#) van waterschap De Dommel;
- betreft de klimaatbuffer een waterberging, dan dient deze een inhoud te hebben van tenminste 20 m³ gelegen boven de gemiddeld hoogste grondwaterstand;
- bij infiltratie heeft de voorziening een infiltratiecapaciteit van tenminste 0,5 m/dag;
- in het geval van ontharding en afkoppeling van riolering of oppervlaktewater heeft het project een omvang van tenminste 1.000 m² en ligt het binnen de bebouwde kom.

Subsidiemogelijkheden

Subsidie kan worden verstrekt voor activiteiten die samenhangen met de realisatie van klimaatbuffers in de vorm van het aanleggen van een regenwaterberging, al dan niet in combinatie met infiltratie. Binnen de bebouwde kom is ook subsidie mogelijk voor het afkoppelen van verhard oppervlak of het verwijderen van verhard oppervlak, of het aanbrengen van half-verharding in de plaats van verhard oppervlak, voor zover deze verharding het regenwater afvoert naar riolering of oppervlaktewater.

Meer informatie en aanvragen

Voor vragen kunt u terecht bij het Waterschap De Dommel of [klik hier](#).

Subsidie mogelijk voor:

- ✓ Inrichting
- ✗ Beheer
- ✓ Gedeeltelijk perceel
- ✓ Geheel perceel
- ✗ Grondwaardedaling

Indicatie subsidiebedrag: 50% van de normbedragen tot een maximum van € 100.000.

- € 75 per m³ voor het aanleggen van een waterberging;
- € 100 per m³ voor het aanleggen van een waterberging in combinatie met infiltratie;
- € 4 per m² verharding voor afkoppelen van een rioleringsstelsel;
- € 2 per m² voor het verwijderen van verhard oppervlak of het aanbrengen van half-verharding.

Aan te vragen door: particulieren, agrariërs, bedrijven, stichtingen en verenigingen.

Het waterschap wil de achteruitgang van de biodiversiteit stopzetten. Daarom stellen zij subsidie

14. Subsidie biodiversiteit Waterschap De Dommel

Beschikbaar voor de aanleg van landschapselementen, zoals bloemrijk grasland, natuurvriendelijke oever, bosje, hakhoutwal, bomenrijen, solitaire bomen, knotwilgen, poel, moerasachtige laagte, plas-drasoever. Het mag een individueel initiatief zijn, maar ook een gezamenlijke aanvraag met bijvoorbeeld uw buurt of vereniging.

Criteria voor deelname:

- het project ligt binnen [het werkgebied](#) van waterschap De Dommel;
- het project heeft een positieve invloed op de biodiversiteit;
- de nieuwe landschapselementen moeten wel minstens 10 jaar in stand blijven.

Meer informatie en aanvragen

Voor vragen kunt u terecht bij het Waterschap De Dommel of [klik hier](#).

Subsidie mogelijk voor:

- ✓ Inrichting
- ✗ Beheer
- ✓ Gedeeltelijk perceel
- ✓ Geheel perceel
- ✗ Grondwaardedaling

Indicatie subsidiebedrag: 50% van de kosten tot een maximum van € 5.000.

Aan te vragen door: particulieren, agrariërs, bedrijven, stichtingen en verenigingen.

15. Subsidiestelsel natuur- en landschapsbeheer (SNL)

Deze regeling is gericht op het beheren van natuur binnen het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Binnen de regeling kan subsidie verkregen worden voor het beheer van bestaande natuur- en landschapselementen. Ook subsidie voor begrazing, monitoring en het recreatief toegankelijk maken en houden van een natuurterrein is mogelijk binnen deze regeling.

Criteria voor deelname

- Alleen beheerders met een certificaat natuurbeheer komen in aanmerking voor deze subsidie.
- Een aanvraag omvat minimaal 200 hectare. Een oppervlakte onder deze grens kan alleen via een natuurcollectief een subsidie aanvragen. Individuen kunnen zich eenvoudig aansluiten bij een collectief.
- De elementen waarvoor subsidie wordt aangevraagd moeten onderdeel zijn van het NNB.

Meer informatie en aanvragen

Voor meer informatie, neem dan contact op met één van de twee collectieven voor natuurbeheer in Brabant: Natuurcollectief Brabant ([klik hier](#)) of Bosgroep Zuid-Nederland ([klik hier](#)).

Subsidie mogelijk voor:

- ✓ Inrichting
- ✗ Beheer
- ✓ Gedeeltelijk perceel
- ✗ Geheel perceel
- ✗ Grondwaardedaling

Indicatie subsidiebedrag: Vergoeding voor beheer op basis van vastgestelde normbedragen voor diverse beheertypen.

Aan te vragen door: collectieven, grondeigenaren en beheerders met certificaat natuurbeheer.

16. Agrarisch natuur- en landschapsbeheer

Dit subsidiestelsel richt zich op het toepassen van agrarisch natuur- en landschapsbeheer daar waar dit het meest kansrijk is en waar de grootste deelnamebereidheid bij grondeigenaren is. Denk hierbij bijvoorbeeld aan weide- en akkervogelbeheer. Er worden vanuit deze regeling geen afspraken gemaakt met individuele grondbezitters, maar met agrarische collectieven. Deze regeling wordt uitgevoerd door de zogenaamde 'collectieven'. Dit zijn coöperaties die gevormd zijn door agrarische natuurverenigingen in de streek. U kunt in bepaalde gebieden een 6-jarig beheercontract afsluiten met het collectief in uw gebied. De collectieven zijn ook aanspreekpunt en verantwoordelijk voor de betalingen, controles en beheermonitoring.

Subsidiemogelijkheden

Via deze regeling kan subsidie verkregen worden voor beheer van natuur- en landschapselementen of maatregelen voor water of klimaat. Het subsidiebedrag wordt berekend op basis van normbedragen en bestaat uit een vergoeding voor de eventuele opbrengstenderving van de grond en voor de kosten van beheermaatregelen die daar uitgevoerd worden.

Meer informatie en aanvragen

De regeling wordt uitgevoerd door vier agrarische collectieven in Noord-Brabant. Voor meer informatie over de mogelijkheden en een gericht advies, kunt u contact opnemen met het agrarische collectief van uw regio. Voor meer informatie over de 3 Brabantse collectieven, [klik hier](#). In het Maasheggengebied is het landelijke Delta Collectief Landschap actief, [klik hier](#).

Subsidie mogelijk voor:

- ✗ Inrichting
- ✓ Beheer
- ✓ Gedeeltelijk perceel
- ✓ Geheel perceel
- ✗ Grondwaardedaling

Indicatie subsidiebedrag: Vergoeding voor beheer op basis van vastgestelde normbedragen voor diverse beheertypen.

Aan te vragen door: collectieven, grondeigenaren en beheerders met certificaat natuurbeheer.

17. Subsidie uitvoering biodiversiteit en leefgebieden

Meer dan 1000 planten en dieren in Noord-Brabant zijn bedreigd in hun voortbestaan, omdat hun leefgebied in kwaliteit en omvang achteruit is gegaan. Daarom neemt de provincie maatregelen voor het behoud en herstel van de biodiversiteit in de leefgebieden van bedreigde soorten.

Een aantal plant- en diersoorten staat op het punt uit Noord-Brabant te verdwijnen waaronder bijvoorbeeld de knoflookpad. Ook grutto's en kieviten hebben het niet gemakkelijk. Planten en dieren komen niet overal voor, maar zijn gebonden aan specifieke leefomstandigheden. Door het verbeteren van de kwaliteit van hun leefgebieden en herstel van bestaande natuurgebieden wordt uitsterven voorkomen. Bepaalde soorten keren hierdoor ook terug.

Er is veel belangstelling voor de regeling biodiversiteit en leefgebieden, waardoor in de praktijk niet alle aanvragen gehonoreerd kunnen worden. Het gaat veelal om grote projecten van adviesbureaus, bosgroepen en terrein beherende organisaties.

Criteria voor deelname

- De maatregelen in het project moet voorkomen op de [Maatregelenkaart](#) of de bijbehorende [Toelichting Maatregelenkaart](#).
- Het project is gericht op de uitvoering van maatregelen ten behoeve van het behoud en herstel van prioritaire soorten en hun leefgebieden

Meer informatie en aanvragen

Voor meer informatie over deze subsidieregeling, zoals openstelling en voorwaarden voor subsidie, zie de website van de provincie Noord-Brabant, [klik hier](#).

Subsidie mogelijk voor:

- ✗ Inrichting
- ✓ Beheer
- ✓ Gedeeltelijk perceel
- ✓ Geheel perceel
- ✗ Grondwaardedaling

Indicatie subsidiebedrag: Maximaal 100% van € 500.000

Aan te vragen door: rechtspersonen, samenwerkingsverbanden tussen rechtspersonen en samenwerkingsverbanden tussen rechtspersonen en natuurlijke personen.

18. Omschakeling naar natuurinclusieve landbouw

Bent u een Brabantse veehouder en wilt u doorontwikkelen naar natuurinclusief ondernemen? Dan is dit het goede moment. Coaches met ruime ervaring in de agrarische sector helpen u met het maken van een ontwikkelplan.

Criteria voor deelname

- U bent een veehouder in Noord-Brabant.
- U heeft minimaal 10 hectare grond in agrarisch gebruik, welke voor meer dan 50% gelegen is binnen de Groenblauwe mantel of een straal van 1500 meter vanaf de grens van het Natuurnetwerk Brabant.
- U heeft een economisch haalbaar plan met aantoonbaar voordeel voor biodiversiteit, bodem, water en landschap.

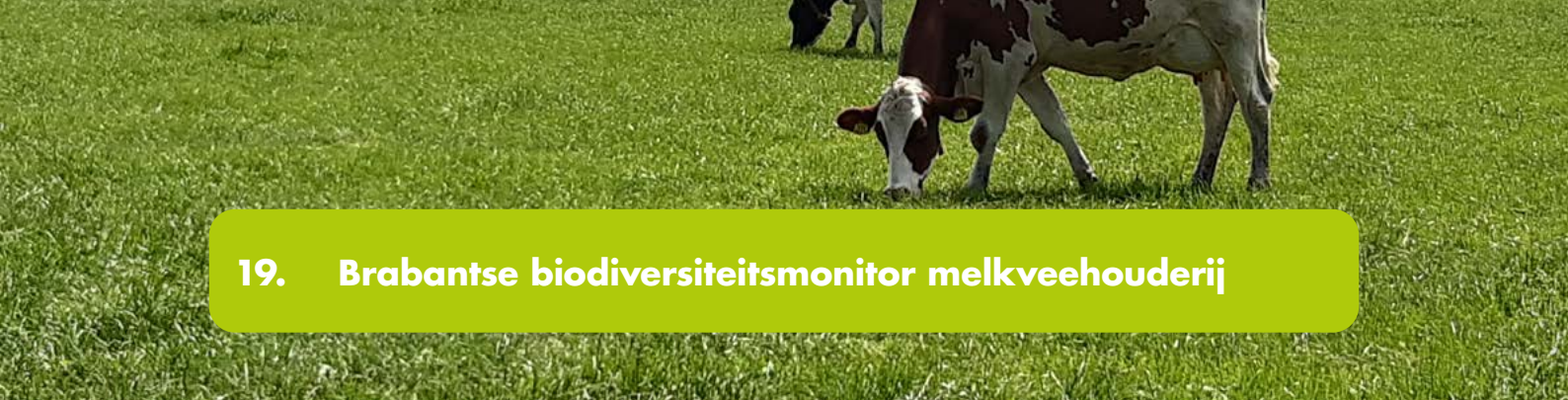
Subsidiemogelijkheden

Een ervaren coach kan u helpen bij het maken van keuzes en het opstellen van uw eigen bedrijfsontwikkelplan. Hierin geeft u op hoofdlijnen aan hoe u uw natuurinclusieve bedrijfsvoering gaat invullen en wat het verdienmodel is. Voor het verder uitwerken van het doorontwikkelplan tot een businessplan kunt u subsidie aanvragen. Er is € 10.000 per ondernemer beschikbaar voor het opstellen van dit businessplan.

Met een goed businessplan kunt u ook gebruikmaken van de grondregeling voor natuurinclusieve landbouw. Hierbij koopt de provincie Noord-Brabant een deel van uw grond en verpacht deze grond vervolgens aan u terug tegen een gereduceerde pachtprijs. Voorwaarde is wel dat deze grond natuurinclusief wordt gebruikt. De opbrengst van de verkoop moet ook ten goede komen aan de (door)ontwikkeling van natuurinclusieve bedrijfsvoering. De erfpacht duurt minimaal 26 jaar en geeft u de gelegenheid om de investeringen terug te verdienen en geld te reserveren om de gronden terug te kopen, indien wenselijk.

Meer informatie en aanvragen

Voor meer informatie over deze subsidieregeling, zie de website van de provincie, [klik hier](#). Heeft u belangstelling, neem dan contact op met een coach in uw regio, [klik hier](#).

19. Brabantse biodiversiteitsmonitor melkveehouderij

De provincie Noord-Brabant belooft groen ondernemerschap. Er is daarom een subsidieregeling opgesteld waarmee agrarische collectieven kunnen werken aan innovatieve manieren van duurzaam ondernemen. De Brabantse biodiversiteitsmonitor melkveehouderij (BBM) belooft agrariërs voor hun prestaties op het gebied van 13 duurzaamheidsindicatoren. De ondernemer bepaalt zelf welke maatregelen er worden genomen om de scores op de indicatoren te verbeteren. Hoe hoger de score hoe hoger de beloning.

Naast de maximale beloning van €5.000 in het project, biedt de score op de BBM voordeel en voorrang bij de [pachttuitgifte](#) van de provincie Noord-Brabant. Heeft u minder dan 2 grootvee eenheden (GVE) dan kunt u met een score van minimaal 1000 punten op de BBM gebruik maken van de uitzonderingsregeling verplichte stalaanpassingen ([handreiking Natuurinclusieve bedrijfsvoering](#)). De regeling is op het moment van schrijven gesloten, maar wordt mogelijk in 2023 weer opengesteld.

Meer informatie en aanvragen

De regeling wordt uitgevoerd door de agrarische collectieven in Noord-Brabant. Voor meer informatie over de mogelijkheden en een gericht advies, kunt u contact opnemen met het agrarische collectief van uw regio. Voor meer informatie, [klik hier](#).

Subsidie mogelijk voor:

- ✓ Inrichting
- ✗ Beheer
- ✓ Gedeeltelijk perceel
- ✓ Geheel perceel
- ✗ Grondwaardedaling

Indicatie subsidiebedrag: Subsidie wordt bepaald aan de hand de 13 duurzaamheidsindicatoren en bedraagt maximaal € 5.000.

Aan te vragen door: Melkveehouders kunnen via een agrarisch collectief subsidie aanvragen.

20. 1001ha Kruidenrijk grasland

Kruidenrijk grasland heeft vele voordelen. Door de grote variëteit aan (bloeiende) kruiden en grassen ontstaat er meer bodemleven en is het aantrekkelijker voor insecten, dat weer goed is voor vogels. Kunstmest en gewasbeschermingsmiddelen kunnen achterwege worden gelaten, wat CO₂-uitstoot vermindert. Ook voor koeien is een mengsel van grassen en kruiden gezond.

Subsidiemogelijkheden

Om meer kruidenrijk grasland te stimuleren, kunnen Brabantse boeren kruidenrijk grasmengsel aan-schaffen met €150 korting per hectare voor maximaal 3 hectare. Zo kunnen zoveel mogelijk boeren op een laagdrempelige manier kennis maken met kruidenrijk grasland. Al 800 boeren experimenteren momenteel met anders maaien, bemesten en weiden.

Speciaal voor deze actie zijn twaalf mengsels (3 bio en 9 gangbaar) geselecteerd van zes zaad-leveranciers. Elke melkveehouder kan hier een mengsel vinden dat past bij zijn of haar grond en bedrijfsvoering. De leveranciers bieden daarbij ook begeleiding. Persoonlijk of in de vorm van webinars, veldbezoeken en een gratis teelthandleiding.

De mengsels zijn geschikt voor weiden en maaien, zijn zoveel mogelijk voorzien van de juiste NAK (en/of SKAL) certificaten en daarmee geschikt voor voederdoeleinden.

Meer informatie en aanvragen

Bezoek voor meer informatie de website 1001ha.nl.

Subsidie mogelijk voor:

- ✓ Inrichting
- ✗ Beheer
- ✓ Gedeeltelijk perceel
- ✓ Geheel perceel
- ✗ Grondwaardedaling

Indicatie subsidiebedrag: €150 korting per hectare voor maximaal 3 hectare.

Aan te vragen door: agrariërs.

Naslagwerk

Meer informatie

Natuurnetwerk Brabant (NNB)

www.groenontwikkelfondsbrabant.nl/

Ondernemend Natuurnetwerk Brabant (ONNB)

www.groenontwikkelfondsbrabant.nl/homepage/wat-kunnen-wij-voor-u-betekenen

Ecologische verbindingzones (EVZ)

www.groenontwikkelfondsbrabant.nl/

Wijstherstel

www.groenontwikkelfondsbrabant.nl/

Stimuleringsregeling Landschap

www.brabant.nl/applicaties/producten/stimuleringsregeling_landschap_subsidie_158408

Regeling Rood-voor-Groen (landgoedontwikkeling)

www.brabant.nl/actueel/regelingen/cvdr628718_5

Aanleg landschapselementen en herstel cultuurhistorisch landschapselement

www.brabant.nl/applicaties/producten/natuur_aanleg_landschapselement_en_herstel_cultuurhistorisch_landschapselement_subsidie_152544

Boscompensatie buiten Natuurnetwerk Brabant

www.brabant.nl/applicaties/producten/natuur_boscompensatie_buiten_natuurnetwerk_brabant_subsidie_165482

Versnelling herstel stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden

www.brabant.nl/applicaties/producten/natuur_versnelling_herstel_stikstofgevoelige_natura_2000_gebieden_subsidie_20994

Instandhouding Natura 2000

www.brabant.nl/applicaties/producten/natuur_instandhouding_natura_2000_subsidie_16406

ErvenPlus

www.brabantslandschap.nl/ons-werk/advies-en-subsidie/subsidiemogelijkheden/soortenbescherming/ervenplus-2/

Buurtnatuur en buurtwater

www.brabant.nl/applicaties/producten/buurtfonds_buurtnatuur_en_buurtwater_subsidie_14839

Subsidie klimaatbuffers Waterschap De Dommel

www.dommel.nl/subsidie-klimaatbuffer

Subsidie biodiversiteit Waterschap De Dommel

www.dommel.nl/subsidie-biodiversiteit

Subsidiestelsel natuur- en landschapsbeheer (SNL)

bosgroepen.nl/bosgroep-zuid-nederland/

Agrarisch natuur- en landschapsbeheer

anbbrabant.nl/

<https://www.collectiefdeltaplan.nl/>

Subsidie uitvoering biodiversiteit en leefgebieden

[www.brabant.nl/applicaties/producten/natuur biodiversiteit en leefgebieden uitvoering subsidie 20334](http://www.brabant.nl/applicaties/producten/natuur_biodiversiteit_en_leefgebieden uitvoering subsidie_20334)

Omschakeling naar natuurinclusieve landbouw

[www.brabant.nl/applicaties/producten/transitie veehouderijen omschakeling naar natuurinclusieve landbouw subsidie 18923](http://www.brabant.nl/applicaties/producten/transitie_veehouderijen omschakeling naar natuurinclusieve landbouw subsidie 18923)

Brabantse biodiversiteitsmonitor melkveehouderij

anbbrabant.nl/projecten-overzicht/praktijkproject-brabantse-biodiversiteitsmonitor-melkveehouderij/

1001ha Kruidenrijk grasland

1001ha.nl/

Overzicht experts

Heeft u een goed idee en wilt u aan de slag, dan zijn er verschillende experts die daarbij kunnen helpen.

Medestanders

Bent u op zoek naar medestanders of vrijwilligers om samen een natuurproject op te zetten? Neem dan contact op met het Coördinatiepunt Brabants Landschap, de Agrarische collectieven, IVN, de Brabantse Milieufederatie of de Bosgroepen

Locatie/grond

Bent u op zoek naar een perceel of locatie om uw idee uit te voeren? Neem dan contact op met de Werkenheid GOB, gemeente, Coördinatiepunt Brabants Landschap, de Agrarische collectieven, IVN, het Waterschap in uw regio, de Brabantse Milieufederatie, Bosgroepen, of een adviesbureau zoals Orbis, Bureau MORE, etc.

Inrichtingsplan

Heeft u een idee voor natuurontwikkeling, maar weet u niet hoe u uw perceel het beste kunt inrichten, welke beplanting het beste past bij uw perceel en uw wensen? Neem dan contact op met de Coördinatiepunt Brabants Landschap, Bosgroepen, of een adviesbureau.

Beheer

Bent u op zoek naar advies over het maaien of snoeien van uw project of wilt u een beheerplan maken? Neem dan contact op met de Agrarische collectieven, Bosgroepen, of een adviesbureau zoals Orbis, Bureau MORE, etc.

Financiering

Wilt u weten wat de financieringsmogelijkheden zijn, wilt u een subsidieaanvraag doen en heeft u daar hulp bij nodig? Neem dan contact op met de Werkenheid GOB, Coördinatiepunt Brabants Landschap, de Agrarische collectieven, IVN, het Waterschap in uw regio, de Brabantse Milieufederatie, Bosgroepen, of een adviesbureau zoals Orbis, Bureau MORE, etc. Bent u op zoek naar gratis beplanting? Dan kunnen Planboom of Trees4all u mogelijk helpen.

Houd er rekening mee dat de meeste subsidieaanvragen worden geweigerd als:

- de uitvoering van de activiteit is gestart vóór aanvraag van de subsidie;
- de activiteit voortvloeit uit een bestaande wettelijke verplichting, een verplichte natuurcompensatie of herplantplicht;
- er al een subsidie is aangevraagd bij dezelfde subsidieverstrekker (subsidies combineren van verschillende subsidieverstrekkers kan vaak wel).

Vergunningen

Wilt u weten of u een vergunning nodig heeft voor uw project of wilt u een vergunning aanvragen? Neem dan contact op met het Waterschap in uw regio, gemeente, Provincie Noord-Brabant of een adviesbureau zoals Orbis, Bureau MORE, etc.

Contactgegevens

Groenloket Brabant

www.brabantslandschap.nl/groenloket

Groenloket@brabantslandschap.nl Deze website is nog niet online rond de zomer 2022 kunt u hier meer informatie vinden

Werkeenheid Natuurnetwerk Brabant

www.groenontwikkelfondsbrabant.nl/

werkenheidnatuurnetwerk@brabant.nl

06-18303065

Dit is een uitgave van

Provincie Noord-Brabant

www.brabant.nl 073 – 681 28 12

Uitgave juni 2022

Foto's: Shutterstock, Orbis, Provincie Noord-Brabant

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
www.brabant.nl

